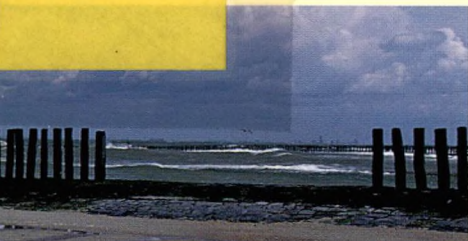


55

Eindverslag Interreg II

Eindverslag



Euregio Scheldemond



2007
christiaan

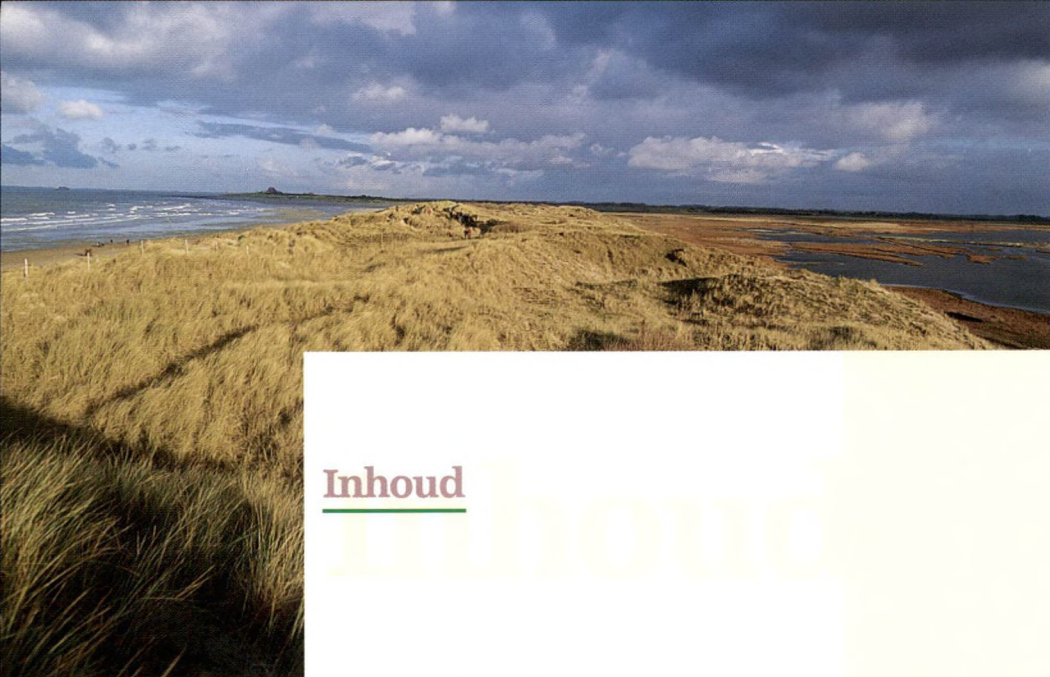
VLIZ (vzw)
VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE
FLANDERS MARINE INSTITUTE
Oostende - Belgium

Eindverslag Interreg II

Dit eindverslag is mede mogelijk
gemaakt door een bijdrage uit het
Europees Fonds voor Regionale
Ontwikkeling, van de Vlaamse
Gemeenschap, het Nederlandse
Ministerie van Economische Zaken,
de provincies Oost-Vlaanderen,
West-Vlaanderen en Zeeland.

Euregio Scheldemond



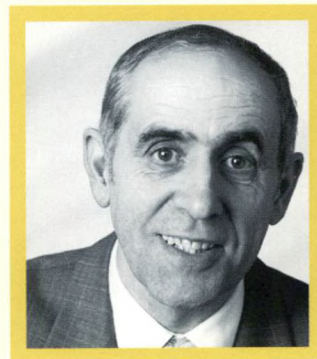


Inhoud

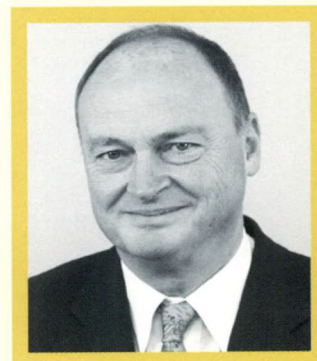
3 Voorwoord

4 INTERREG II

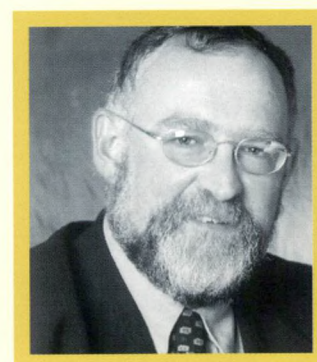
- 1-Historisch overzicht
- 2-Organisatie INTERREG II
- 3-Projecten INTERREG II



L. Coppoolse



M. De Buck



J. Durnez

Voorwoord

Dit activiteitenverslag is het eerste van het nieuwe millennium. Het sluit niet alleen een decennium en een eeuw af, maar ook het INTERREG II-programma dat liep van 1994 tot midden 2001. Daarom vindt u niet, zoals gewoonlijk, een activiteitenverslag van het voorbije jaar, met een overzicht van de in dat jaar goedgekeurde projecten. Dit jaar is gekozen voor een iets andere aanpak.

Het eindverslag toont de realisaties van de voorbije INTERREG II-periode. U vindt er informatie terug over alle projecten die gedurende de laatste vijf jaar werden goedgekeurd en uitgevoerd.

De provincies Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Zeeland hebben de voorbije periode de ambitie geuit om de grensoverschrijdende samenwerking ook in de toekomst verder gestalte te geven. Het nieuwe INTERREG III-programma zal ook nu helpen om deze ambitie in realiteit om te zetten, maar binnen de Scheldemondraadwerking dienen zich nog opportuniteiten aan. En dat is toch een hoopvolle start van dit millennium.

INTERREG II

1. HISTORISCH OVERZICHT

begin 1991

Een consortium van studiebureaus, WES, BRO, GOMOV, het stafbureau economisch onderzoek Zeeland en bureau Pieter van Run, werken een gemeenschappelijk ontwikkelingsconcept uit voor de Euregio Scheldemond.

INTERREG I

december 1991

de Europese Commissie keurt INTERREG I goed en stelt 3,68 miljoen ECU ter beschikking aan Europese middelen.

december 1993

de laatste middelen binnen het INTERREG I-programma worden toegekend.

december 1995

de laatste projecten zijn afgerond.

INTERREG II

juli 1994

aankondiging van het INTERREG II-programma voor de Euregio Scheldemond.

september 1995

de Europese Commissie keurt het INTERREG II-programma goed en stelt 11,09 miljoen ECU ter beschikking aan Europese middelen.

december 1995

eerste Comité van Toezicht INTERREG II.

eind 1997

opdracht aan 'Research voor Beleid' tot het uitvoeren van de 'Tussentijdse evaluatie INTERREG II - Euregio Scheldemond'.

april 1998

definitieve versie van de 'Tussentijdse evaluatie INTERREG II - Euregio Scheldemond'.

eind 1999

de laatste projecten INTERREG II-programma worden goedgekeurd.

juni 2001

de laatste projecten worden afgerond.

2. ORGANISATIE INTERREG II

Via het Europese communautaire initiatief INTERREG stelt de Europese Commissie financiële middelen ter beschikking van grensoverschrijdende projecten. Het INTERREG II-programma dat liep van 1994 tot en met 1999, met einde in juni 2001, voorzag oorspronkelijk voor de Euregio Scheldemond een bedrag van 11,09 miljoen ECU (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling of EFRO: 9,8 miljoen ECU en Europees Sociaal Fonds of ESF: 1,29 miljoen ECU).

In een beschikking van 15 november 1999 van de Europese Commissie werd dit bedrag van 11,09 miljoen ECU vervangen door 11,544 miljoen euro (bestaande uit 10,171 miljoen euro vanuit EFRO en 1,373 miljoen euro vanuit ESF).





De Europese Commissie omschrijft de doelstellingen van INTERREG als volgt:

- *aan de binnengrenzen gelegen gebieden van de Europese Unie behulpzaam zijn bij het overwinnen van de bijzondere ontwikkelingsproblemen die voortkomen uit hun relatieve afzondering binnen de nationale economieën en binnen de Europese Unie als geheel, zulks in het belang van de plaatselijke bevolking en op een ecologisch verantwoorde wijze;*
- *stimulansen geven om netwerken voor samenwerking over binnengrenzen heen op te richten en te ontwikkelen. Dit in het licht van de voltooiing van de interne markt.*

Het INTERREG II-programma voor de Euregio Scheldemond stond onder toezicht van het Comité van Toezicht. Dit Comité van Toezicht was bevoegd voor het toekennen of afwijzen van de INTERREG-middelen op basis van vastgestelde criteria. In het Comité van Toezicht zetelden de drie Euregio-gedeputeerden, vertegenwoordigers van de Europese Commissie, de Vlaamse Gemeenschap, het Nederlands

Ministerie van Economische Zaken, de provincies Oost- en West-Vlaanderen en Zeeland, een afvaardiging van gemeenten uit de drie provincies, een vertegenwoordiger van Arbeidsvoorziening Zeeland; als adviserende leden zetelden het Gemeentekrediet en de Benelux Economische Unie. De ambtelijke voorbereiding en de advisering van het Comité van Toezicht geschiedde in de werkgroep. Daarin waren vertegenwoordigd de drie provincies, de Vlaamse Gemeenschap en het Ministerie van Economische Zaken Nederland, een afvaardiging van diverse ter zake deskundige instanties uit de drie betrokken provincies en een vertegenwoordiger van Arbeidsvoorziening Zeeland.

Het secretariaat Euregio Scheldemond vervulde een aantal ondersteunende taken. Het organiseerde het INTERREG II-programma en verzorgde het projectmanagement van de INTERREG II-projecten.

De projecten, ingediend in het kader van een INTERREG II subsidieaanvraag, pasten allen binnen één van de volgende thema's:

1. verbetering van de fysieke structuur;
2. bevordering van economie, technologie en innovatie;
3. bescherming van het leefmilieu;
4. benutting van het menselijk potentieel;
5. bevordering van de maatschappelijke integratie.

De vijf genoemde thema's waren verder onderverdeeld in diverse aandachtspunten, zoals de aanleg van grensoverschrijdende infrastructurele voorzieningen, innovatie- en technologietransfer, ontwikkeling van grensoverschrijdende informatienetwerken op het gebied van leefmilieu, ontwikkeling van de samenhang tussen plattelandsontwikkeling, toerisme en recreatie, grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van opleiding, training en onderwijs, bevordering van grensoverschrijdende contacten tussen burgers, instanties en organisaties en samenwerking op het gebied van cultuur, de zorgsector en het welzijn.

Aangezien INTERREG specifiek gericht is op het stimuleren van de grensoverschrijdende samenwerking, dient een project altijd gerealiseerd te worden door partners aan beide zijden van de grens. Deze partners kunnen overheidsorganisaties zijn, zoals provincies, gemeenten en andere publieke rechtspersonen. Maar ook privaatrechtelijke instellingen (zoals stichtingen en vzw's) komen in aanmerking. Projecten van één enkele onderneming komen niet in aanmerking wegens mogelijke concurrentievervalsing.

In het Operationele Programma was een aantal basiscriteria opgenomen waaraan een project moest voldoen om in aanmerking te komen voor ondersteuning uit het INTERREG II-programma. Projecten dienden:

1. een grensoverschrijdend karakter te bezitten met partners aan weerszijden van de grens;
2. te passen binnen het beleid van de nationale, regionale, provinciale en gemeentelijke overheden;



3. te vallen binnen één van de vijf hierboven vermelde thema's;
4. te voorzien in voldoende cofinanciering, waarbij de INTERREG-bijdrage voor projecten ondersteund via het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling nooit meer dan 50% kon zijn en maximaal 45% voor projecten ondersteund via het Europees Sociaal Fonds;
5. een projectbegroting van minimaal 50.000 euro te hebben;
6. goedgekeurd te zijn vóór 30 juni 1999 en geheel uitgevoerd te zijn vóór 30 juni 2001, waarbij de duur van het project in beginsel niet langer is dan drie jaren.

3. PROJECTEN INTERREG II

In 1996 keurde het Comité van Toezicht de eerste projecten goed binnen het INTERREG II-programma. De laatste projecten kregen eind 1999 groen licht. De projecten kregen een maximale uitlooperperiode tot 30 juni 2001, in een aantal uit-

zonderlijke gevallen tot 30 september 2001.

In de hele periode zijn 57 projecten uitgevoerd, waarvan u hieronder een volledig overzicht krijgt.

Nr.	Naam project	Begroting in ECU	INTERREG II-bijdrage in ECU
THEMA 1: FYSIEKE STRUCTUUR			
96/TH1/01	Project TMVW-Deltan	204.765,00 ECU	100.000,00 ECU
96/TH1/02	Rivier- en watertoerisme	476.568,00 ECU	238.284,00 ECU
97/TH1/03	Revitalisering kust	1.925.000,00 ECU	962.500,00 ECU
97/TH1/04	Ecotoerisme	879.176,00 ECU	439.587,00 ECU
99/TH1/05	Sfeerverlichting Sluis/Blank	393.190,00 EUR	196.594,00 EUR
99/TH1/06	RSD-GIS	152.919,33 EUR	76.459,66 EUR
THEMA 2: ECONOMIE, TECHNOLOGIE EN INNOVATIE			
96/TH2/01	PLATO	446.757,00 ECU	148.697,00 ECU
96/TH2/02	HORIZON	517.514,00 ECU	138.371,00 ECU
96/TH2/03	Stimulering innovatie I	311.630,00 ECU	146.825,00 ECU
96/TH2/04	Euregionaal zakendoen	726.892,00 ECU	218.688,00 ECU
96/TH2/05	Plattelandstoerisme	1.588.562,00 ECU	794.281,00 ECU
98/TH2/06	Marktonderzoek GIES	36.000,00 ECU	18.000,00 ECU
98/TH2/07	Milieustations pleziervaart	220.804,71 ECU	110.402,35 ECU
98/TH2/08	Stimulering innovatie II	548.000,00 ECU	274.000,00 ECU
98/TH2/09	Promotie streekproducten	241.044,00 ECU	115.701,00 ECU
98/TH2/10	Qualimodo	478.189,00 ECU	191.275,00 ECU
98/TH2/11	Aardappelmarkt en boerenbelang	476.628,00 ECU	238.314,00 ECU
99/TH2/12	Kwaliteitsverbetering recreatiebedrijven	231.174,00 EUR	115.587,00 EUR
99/TH2/13	Remediatie baggerspecie	1.029.555,19 EUR	326.492,00 EUR
99/TH2/14	Plussen en minnen	51.000,00 EUR	25.000,00 EUR



Nr.	Naam project	Begroting in ECU	INTERREG II-bijdrage in ECU
THEMA 3: LEEFMILIEU			
96/TH3/01	Milieubewuste teelt	372.535,00 ECU	186.267,50 ECU
96/TH3/02	Milieu en KMO/MKB	317.300,00 ECU	158.650,00 ECU
96/TH3/03	Natuur, milieu en burgers	699.567,00 ECU	349.783,00 ECU
97/TH3/04	ROM Gentse Kanaalzone	410.520,00 ECU	205.260,00 ECU
98/TH3/05	Milieu en KMO/MKB II	528.100,00 ECU	264.050,00 ECU
98/TH3/06	Schone krekens	1.185.556,00 ECU	399.359,00 ECU
98/TH3/07	Duurzaam herstel krekensysteem	1.828.204,00 ECU	442.407,00 ECU
98/TH3/08	Stadswallen-Steenen	190.573,00 ECU	95.286,00 ECU
99/TH3/09	Isabellapolder	1.429.785,00 ECU	347.959,00 ECU
99/TH3/10	Schone Krekens II	1.038.095,00 EUR	370.834,00 EUR

THEMA 4: MENSELIJK POTENTIEEL

96/TH4/01	Woonwagenbewoners I	171.141,00 ECU	76.239,00 ECU
96/TH4/02	Plattelandontwikkeling	462.751,00 ECU	192.721,52 ECU
97/TH4/03	Samenwerking vlassector	86.500,00 ECU	32.877,00 ECU
97/TH4/04	Loca troc	872.395,00 ECU	329.648,00 ECU
98/TH4/05	Grenzeloze zorg	324.100,00 ECU	98.450,00 ECU
98/TH4/06	AMIKA	1.188.671,00 ECU	388.088,00 ECU
99/TH4/07	BOEGI	262.704,00 EUR	118.218,00 EUR
99/TH4/08	Woonwagenbewoners II	268.173,31 EUR	86.915,42 EUR
99/TH4/09	STIMULANS	110.272,00 EUR	49.622,40 EUR

THEMA 5: MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE

96/TH5/01	Besturen met de burens	185.483,22 ECU	92.741,61 ECU
96/TH5/02	People to people	300.000,00 ECU	150.000,00 ECU
96/TH5/03	Gids archiefbronnen	136.822,00 ECU	68.410,00 ECU
96/TH5/04	Grensoverschrijdende zorgverlening	215.508,00 ECU	107.754,00 ECU
97/TH5/05	Musica Flandrica I	71.590,00 ECU	35.795,00 ECU
98/TH5/06	Fotografieproject jeugdcultuur	113.995,00 ECU	50.000,00 ECU
98/TH5/07	Musica Flandrica II	104.514,23 ECU	52.257,11 ECU
98/TH5/08	Scholen aan de Schelde	94.248,73 ECU	47.124,36 ECU
98/TH5/09	Muskusrattenbestrijding	198.714,50 ECU	76.299,50 ECU
99/TH5/10	People tot people II	150.000,00 EUR	75.000,00 EUR
99/TH5/11	Republiek der Negatie	235.284,00 EUR	117.642,00 EUR
99/TH5/12	Scheldemonst Maritiem	1.434.000,00 EUR	635.000,00 EUR
99/TH5/13	Rondreizende Reynaerttentoonstelling	55.777,00 EUR	27.888,00 EUR
99/TH5/14	Kunst Overgrenzen	114.940,00 EUR	57.470,00 EUR
99/TH5/15	Structurering grensoverschrijdend veiligheidsbeleid	136.135,00 EUR	68.067,00 EUR
99/TH5/16	Arbeidsrehabilitatie en -zorg	324.543,28 EUR	162.271,64 EUR
99/TH5/17	Inspraak over bruggen	57.015,00 EUR	28.507,50 EUR

THEMA 6: TECHNISCHE BIJSTAND

99/TH6/01	Technische bijstand	1.350.000,00 EUR	600.000,00 EUR
-----------	---------------------	------------------	----------------

Horizontale thema's

Door de verschillende thema's heen liep er binnen het INTERREG II-programma een horizontale lijn waarin twee activelvelden centraal stonden: de ontwikkeling van het toerisme en de ontwikkeling van de havengerelateerde activiteiten. Deze onderwerpen vervullen immers een belangrijke functie in de regio. Het Comité van Toezicht INTERREG II - Euregio Scheldemond stelde van bij aanvang van het programma voorop dat voor beide onderwerpen projecten konden worden ingediend in om het even welk van de vijf thema's.

Voor wat betreft het horizontale thema toerisme is het INTERREG II-programma er aardig in geslaagd om aan de vooropgezette doelstelling van het Comité van Toezicht te voldoen. In de vijf prioriteiten zijn projecten met een toeristische inslag ingediend.



Anders ligt het met het horizontale thema van de havengerelateerde activiteiten. Tot bijna helemaal op het einde van de indieningsperiode van INTERREG II was geen enkel project in die zin boven water gekomen, en dit ondanks vele pogingen om de havensector van de opportuniteiten van grensoverschrijdende samenwerking te overtuigen. Concurrerende belangen maken dat de noodzaak tot samenwerking niet wordt gezien. De 'Tussentijdse evaluatie van het INTERREG II-programma in de Euregio Scheldemond' van 1998 trekt het instandhouden van het thema havensamenwerking als aandachtspunt binnen INTERREG II dan ook terecht in twiëfel. Toch is er een, weliswaar kleinschalig, havenproject ingediend en goedgekeurd binnen INTERREG II. Het gaat om 'Scheldemond Havendag', een 'Over de grens van mens tot mens'-project. De kleinschaligheid heeft echter niet kunnen verhinderen dat de resultaten verrassend positief waren. Wellicht zette dit project een beweging in gang die in de komende INTERREG III-periode tot meer projecten zal leiden.



Rivier- en watertoerisme

Thema 1: Verbetering van de fysieke structuur

De projecten, ingediend binnen dit thema, waren zeer uiteenlopend. Vier van de zes uitgevoerde projecten hadden evenwel een toeristische inslag. Het project **Rivier- en watertoerisme** behelsde de uitbouw van een grensoverschrijdend netwerk voor de pleziervaart en de watersport. In Oudenburg, Jabbeke en Gavere werden aanmeermogelijkheden aangebracht, er werd op drie plaatsen aan de Oosterschelde een duikcorridor aangelegd en er werd via jaarlijkse Deltagidsen promotie gevoerd. Het project

Revitalisering kust bestond uit twee onderdelen. Enerzijds werden verbeteringen aangebracht aan

de pier van Blankenberge en anderzijds werd een recreatief milieucentrum

'Ecoscope' op Schouwen-West ingericht. Een gezamenlijk promotieplan zorgde voor het grensoverschrijdende verbindende element. **Ecotoerisme**

zorgde voor de inrichting van streekbezoekerscentra in Sluis-Aardenburg, Damme en Eeklo. Daarnaast behoorden voorzieningen zoals rustbanken,

picknickplaatsen, vogelkijkhutten en infoborden aangebracht in natuurgebieden tot de verwezenlijkingen. Het

project bevatte ook een belangrijk luik promotie waarbinnen de projectpartners vier arrangementen ontwikkelden, naast brochures, draagtasjes, een website en fietsontdekkingstochten. Het laatste project met een toeristische invalshoek binnen dit thema betreft **Sfeerverlichting en parkeerverwijssysteem Sluis-Blankenberge**. Ook dit project bestond uit twee onderdelen. Blankenberge verbeterde de sfeerverlichting en voerde een parkeer-, fiets- en wandelverwijssysteem in. Sluis-Aardenburg vernieuwde het verlichtingssysteem in de kern en breidde het reeds bestaande parkeerverwijssysteem uit. De bedoeling van het project was de bevordering van het toerisme in Sluis-Aardenburg en Blankenberge.

Thema 1 bevatte ook twee niet toeristische projecten. Het project **TMVW-Deltan** koppelde waterleidingnetten aan beide zijden van de grens aan elkaar. Dit zorgde voor een hogere bedrijfszekerheid en een hogere leveringsgarantie aan de klanten van de nutsbedrijven. Het laatst ingediende pro-



Ecotoerisme
(Streekbezoekerscentrum Damme)

ject binnen dit thema is **RSD - GIS**. Het project realiseerde een grensoverschrijdende GIS-databank, die via de website 'www.mainportdelta.org' toegankelijk is voor het brede publiek. De databank bevat alle informatie aangaande bedrijventerreinen met een oppervlakte van minimum 5 hectare van de drie provincies. Bijzondere aandacht gaat uit naar de watergebonden terreinen.

Thema 2: Bevordering van economie, technologie en innovatie

Eén vierde van de totale INTERREG-middelen ging naar het tweede thema. In totaal keurde het Comité van Toezicht 14 projecten goed waarvan er drie een toeristisch karakter hadden, maar het grootste deel betrekking had op de stimulering van het KMO/MKB. Kleine en middelgrote ondernemingen spelen dan ook een belangrijke rol in de Euregio Scheldemond.



Plato

Plato verbeterde de kennis en managementvaardigheden in het KMO/MKB door middel van kennisoverdracht tussen een groot bedrijf en een KMO/MKB. **Horizon** vertoont overeenkomsten met 'Plato' en realiseerde een professionalisering van het KMO/MKB-bedrijfsbeleid via de vorming en de begeleiding van KMO/MKB-bedrijfsleiders met het oog op een duurzame verbetering van het bedrijfsmanagement. Ook **Stimulering innovatie en technologiesamenwerking** richtte zich tot de kleine en middelgrote ondernemingen en stimuleerde grensoverschrijdende samenwerking bij productinnovatie. Het project **Euregionaal Zakendoen** bestond dan weer uit verschillende onderdelen die er allemaal op gericht waren de grensbarrières voor bedrijven te verminderen. In het kader van het project kwamen er onder andere een brochure 'Euregio in cijfers', een brochure 'Wat en hoe in Nederland en België?', verschillende voorlichtingsbijeenkomsten, een spreekuur voor ondernemers, een overzicht van de bestaande netwerkrelaties en contactdagen. Het project **Promotie**

van streekproducten uit de Euregio Scheldemond gaf KMO/MKB-bedrijven de kans om hun streekproducten te verkopen en te promoten op de Noord-Franse markt.

Qualimodo tot slot verbeterde de kwaliteitszorg in de deelnemende KMO/MKB-bedrijven door middel van maandelijkse bijeenkomsten onder leiding van een kwaliteitsmanager van een grote onderneming.

Al deze projecten kwamen er op initiatief van intermediaire organisaties zoals de Kamers van Koophandel, de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen, Syntens, EROV, enz. Dit was ook onvermijdelijk aangezien individuele bedrijvensteun niet kan binnen het INTERREG-programma.

De drie toeristische projecten binnen dit thema waren de volgende:

Plattelandstoerisme was één van de grootste projecten in het INTERREG II-programma. Het project had tot doel de economische leefbaarheid van het platteland, evenals het toeristisch en recreatief plattelandsproduct, te versterken. In dit kader ontwikkelden de partners verschillende arrangementen, bouwden grensoverschrijdende wandelrotenetwerken uit, en verstrekten subsidies voor het toeristisch of recreatief aantrekkelijk maken van plattelandsbedrijven. Het project bevatte daarnaast een belangrijk promotieluik, waarbinnen een aantal brochures werden vervaardigd en de website 'www.plattelandstoerisme.org' het leven zag.

Het project **Milieustations pleziervaart** kaderde in de stimulering van het rivier- en watertoerisme in de Euregio Scheldemond. De opzet was om de vervuiling van rivieren door het watertoerisme tegen te gaan. Daartoe kregen Vlissingen, Blankenberge en Gent volledig uitgeruste milieustations.

En **Kwaliteitsverbetering en professionalisering van de recreatiebedrijven in Zeeland en België** organiseerde cursussen en thematische bijeenkomsten met het oog op de versterking van de professionaliteit van de toeristisch-recreatieve sector.

Naast de projecten gericht op het KMO/MKB en de meer toeristische projecten werden binnen dit thema nog vier andere projecten uitgevoerd. Het project **GIES - Marktonderzoek** betrof een marktonderzoek naar de behoefte van op maat



Plattelandstoerisme



Thema 3: Bescherming van het leefmilieu

In dit thema zijn tien goedgekeurde projecten terug te vinden. Het ging veelal om uitvoeringen van projecten uit het onder INTERREG I opgestelde 'Krekenbeleidsplan'. Het krekengebied is pal op de grens tussen de drie provincies gelegen en is daardoor een dankbare regio voor grensoverschrijdende projecten. Veelal stond de koppeling tussen het herstel van natuur en milieu en het toeristisch aantrekkelijk maken ervan centraal.

gesneden onderwijsmodules bij het bedrijfsleven. De bedoeling was om nadien een project te starten voor het vervaardigen van deze onderwijsmodules. Maar dit project is er niet gekomen omdat de resultaten van het marktonderzoek onvoldoende de daadwerkelijke behoefte had aangetoond. Het project **Aardappelmarkt en boerenbelang** was een project uit de landbouwsector en voorzag in de ontwikkeling van een prijsinformatiesysteem voor consumptieaardappeltelers, een euregionaal modelcontract voor consumptieaardappelen met een onafhankelijk toetsingsinstituut voor geschillen, een intensieve grensoverschrijdende samenwerking tussen organisaties van telers en afnemers en een Kwaliteit Monitoring Systeem. Een eerder milieu-getint project, **Remediatie baggerspecie Avrijevaart**, werd toch binnen dit thema 2 uitgevoerd wegens haar innovatief karakter. Door middel van verschillende nieuwe technieken reinigden twee gespecialiseerde bedrijven de baggerspecie van één specifieke waterbodembodem, met als doel geen restfractie meer over te houden.

Het laatste project dat binnen INTERREG II werd goedgekeurd is **Plussen en minnen**. Het voorzag in de aanmaak van een sociaal-economische databank met statistisch vergelijkbaar cijfermateriaal. Omdat één onderdeel van het project 'Euregionaal Zakendoen' ook met cijfergegevens van de Euregio Scheldemond bezig was, werden de krachten gebundeld en is er nu 'www.euregioscheldemond.org' waarop vergelijkbare gegevens over demografie, actieve bevolking, bedrijfsleven, welvaart, toerisme, havens, enz. van de drie provincies te vinden zijn.

Schone Kreken richtte zich op de verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit en voorzag in de aanleg van een drukrioleringsysteem in Sluis-Aardenburg en de aanleg van een kleinschalige waterzuiveringsinstallatie in Middelburg in Vlaanderen. **Duurzaam herstel krekensysteem** bestond eveneens uit twee deelprojecten die beiden kaderden in het 'Krekenbeleidsplan'. Aan Nederlandse kant betrof het het herstel van de Canisvlietse kreek en de Molenbeek en aan Vlaamse kant het aanpakken van de ecologische verbinding Isabellakanaal - Kanaal Gent-Terneuzen. Ook **Stadswallen - Steenen Beer** was een tweelingproject. In Hulst werd de innundatiesluis de Steenen Beer hersteld en toeristisch toegankelijk gemaakt en in Damme werden de stadswallen hersteld. **Schone Kreken II** wilde dan weer het landschap in het Krekengebied herstellen en beschermen. Het project voorzag in de aanleg van kleinschalige waterzuiveringsinstallaties in Hoeke en Lapscheure en de aanleg van een drukrioleringsysteem in Sint-Kruis. Doel van het project was het voorkomen van lozingen in het oppervlaktewater van de nabij gelegen kreken.

In thema 3 werd ook een project in de landbouwsfeer uitgevoerd. Het project **Milieubewuste teelt** versterkte de concurrentiepositie van aardappel- en vollegrondsgroentetelers door het stimuleren van de handel in en de teelt van milieuvriendelijke producten. De projectpartners vervaardigden twee teelthandleidingen, deden aan teeltbegeleiding en stelden per deelnemend bedrijf een strategie op met individueel toegespitste actiepunten om milieubewuster te kunnen telen.

Bij het project **Milieu en KMO/MKB** en het vervolgproject met dezelfde naam is een koppeling gemaakt tussen de thema's 2 en 3. Het project, vooral gericht op de sectoren metaal, productie en bouw, en vis- en vleesverwerking, implementeerde de beschikbare kennis op het gebied van afval- en emissiepreventie, milieuzorgsystemen en schone technologie, bij de deelnemende bedrijven. Bovendien werden KMO/MKB-bedrijven in contact gebracht met kennisinstututen om zo te komen tot werkbare oplossingen voor specifieke milieuproblemen.



Natuur, milieu en burgers

Het project **Natuur, milieu en burgers** sloeg dan weer een brug tussen het milieu en de burger en dit door de natuur- en milieu-educatie te versterken. Daartoe gaven de projectuitvoerders vorming aan vrijwilligers, richtten eco-teams op, bouwden steunpunten en informatienetwerken uit en vervaardigden opleidingsmodules voor de vorming van docenten van het basis- en secundair onderwijs.

ROM - Gentse Kanaalzone werd opgestart omdat de activiteiten in de kanaalzone niet altijd met elkaar te verzoenen zijn (aan- en afvoer van goederen, industriële productie in bedrijven en huisvesting in de woonkernen). Het project trachtte dit probleem op te lossen door aan elk gebied een duidelijke bestemming te geven. Om dit te verwezenlijken stelden de partners een doordachte visie op (een collectieve ruimte-overeenkomst) over de toekomstige inrichting van de Gentse Kanaalzone. Bijkomend doel was het in elkaar schuiven van de Vlaamse en Nederlandse ruimte-overeenkomsten van de kanaalzone.

Tot slot is er het project **Sanering drinkwaterwinningsgebied Isabellapolder** dat past binnen de Tractaatovereenkomst tussen de Belgische en Nederlandse overheid betreffende het Kanaal Gent-Terneuzen. Noodzakelijke werken werden uitgevoerd opdat het oppervlaktewater van de Isabellapolder, dat is voorbehouden als drinkwatergebied voor Nederland, van een zo goed mogelijke kwaliteit is.



Milieu en KMO/MKB

Thema 4: Benutting van het menselijk potentieel

Van de totale INTERREG-middelen werden de minste middelen ingezet binnen dit thema. De reden hiervoor was dat reguliere onderwijsprojecten niet subsidieerbaar waren. Bij elk project moest er een link naar de arbeidsmarkt aanwezig zijn. Maar na een trage start zijn binnen dit thema toch negen projecten goedgekeurd.

Bij de meeste projecten binnen thema 4 ging het om opleidingstrajecten voor specifiek achtergestelde groepen om op die manier hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

Zo zijn er twee projecten uitgevoerd die zich specifiek richtten op de groep van de woonwagenbewoners. Met het **Werkgelegenheidsproject woonwagenbewoners** werden grensoverschrijdende opleidingen zoals vrachtwagenchauffeur, zelfstandig ondernemerschap of bediening autokraan georganiseerd.

Het vervolgproject **Trajectbegeleiding woonwagenbewoners** ging nog een stap verder en voorzag in de effectieve toeleiding naar werk. **Amika** werd opgezet voor mensen met een psychische handicap. Het beoogde passende tewerkstellingskansen voor deze mensen te creëren en voorzag eveneens in een trajectbegeleiding naar werk.



Werkgelegenheidsproject woonwagenbewoners

Het project **Plattelandontwikkeling** richtte zich op de plattelandsbewoners en wilde voor hen nieuwe inkomensmogelijkheden creëren door hen om te scholen voor een nieuw of aanvullend beroep. Er zijn cursussen gegeven over onder andere land-schapsbeheer, commercialisatie van de eigen producten en winkelbedrijf in de plattelandskern.



Plattelandontwikkeling

Twee projecten vallen een beetje buiten deze categorie projecten voor achtergestelde groepen. In het kader van het project **Grenzeloze zorg** werd een inter provinciaal centrum voor de kwaliteit in de ouderenzorg opgezet. Daarbij ging bijzondere aandacht naar het aspect vorming. Medewerkers uit de sector kregen kennis aangereikt die onmisbaar is voor het vervullen van de functie in een ander land. En tot slot was er het project **Stimulans** dat het grensoverschrijdende sociale weefsel en het kader waarbinnen de grensoverschrijdende arbeidsmarkt opereert transparant maakte. Universiteitsstudenten deden onder andere onderzoek naar de grensoverschrijdende uitzendarbeid, de complementaire pensioenstelsels in het kader van grensoverschrijdende tewerkstelling en de sociale zekerheidspositie van een zelfstandige in geval van detachering binnen de Europese Unie.

Thema 5: Maatschappelijke integratie

Van alle projecten werd het grootste deel binnen dit vijfde thema ingediend en uitgevoerd, zeventien in totaal. De meest uiteenlopende onderwerpen kwamen aan bod, wat ook te verwachten was aangezien het binnen dit thema vooral ging om het bevorderen van grensoverschrijdende contacten, samenwerking en informatie-uitwisseling tussen burgers, instanties en organisaties.

Een hele reeks projecten in de culturele sfeer kregen binnen dit thema een subsidie vanuit INTERREG. **Musica Frandrica**

I en II voorzag in de gezamenlijke promotie rond de arrangementen Musica Frandrica. In het eerste project ging het nog om de activiteiten uit West- en Zeeuws-Vlaanderen, maar in het vervolgpriject werd het gebied uitgebreid met Oost-Vlaanderen en de rest van Zeeland.

Het **Fotografieproject jeugdcultuur** bracht zes fotografen samen rond het thema 'Jeugdcultuur in de Euregio Scheldemond aan het einde van de 20ste eeuw'. Het project kreeg later de naam 'Mijn engel moet nog komen' en de twee tentoonstellingen met de wer-

Loca Troc was dan weer bedoeld voor laaggeschoolde langdurig werklozen uit de toeristische sector. De deelnemers aan het project kregen een polyvalente opleiding tot bijvoorbeeld kamermeisje, keukenhulp of onthaalmedewerker.



Loca Troc

Werknemers die het risico lopen hun baan te verliezen doordat zij niet over het nodige kennisniveau beschikken stonden centraal in het project **Boegi**. De deelnemers kregen modulaire opleidingen via de elektronische snelweg over onder meer informatie- en communicatietechnologie, veiligheid, Duits voor techniek en kwaliteitszorg.

Eén project valt in de landbouwsector onder te brengen. Door uitwisseling van kennis en opleiding probeerde het project **Grensoverschrijdende samenwerking in de vlassector** de tewerkstelling in de vlassector te behouden.

Grensoverschrijdende samenwerking in de vlassector





ken van de fotografen toerde met die naam het volledige jaar 2000 rond in de drie provincies.

De figuur Reynaert was binnen INTERREG II populair want er zijn twee grote projecten, waarin deze vos centraal stond, uitgevoerd. Enerzijds was er het project **Republiek der Negatie** dat het Middeleeuwse dierenepos Van den Vos Reynaerde op een eigentijdse manier opnieuw tot leven bracht in een openlucht muziektheaterproductie. Anderzijds was er de **Rondreizende Reynaerttentoonstelling**, die Lokeren, Hulst en Damme aandeed.



Republiek der Negatie

Het project **Kunst OverGrenzen** beoogde een begeleiding van jonge kunstenaars en een opstap naar economische onafhankelijkheid in de Euregio Scheldemond. Er werd hiertoe onder meer een inventaris gemaakt van de initiatieven waar de kunstenaar terecht kan voor tentoonstellingen, begeleiding, studie, financiële steun, enz. De informatie is te raadplegen op de website 'www.go.to/kunstovergrenzen.eu'.

Het resultaat van het project **Grensoverschrijdende gids archiefbronnen** was een cd-rom met daarop bronnen inzake bestuursdaden en menselijk handelen op administratief, sociaal-economisch en cultureel vlak van de middeleeuwen tot heden. In het bijzonder betrof het archivalia die bewaard worden in openbare archiefbewaarplaatsen aan weerszijden van de grens.



Scheldemond Maritiem

Het laatste project in de culturele sfeer betrof **Scheldemond Maritiem**. Het grote project draaide rond het maritiem cultureel erfgoed van de Euregio Scheldemond en bestond uit vijf onderdelen. In Gent werd het lichtschip de Westhinder gerestaureerd, in Oostende werd het schip de Mercator gerestaureerd en ontsloten, in Kruikebeke werd een archeologische site ontwikkeld, in Vlissingen werd het Maritiem Museum verbouwd en de jacht-hoogaars de Alcyon werd eveneens gerestaureerd. De gezamenlijk opgemaakte website is te vinden op 'www.boegbeelden.org'.

Verskillende projecten binnen dit thema hadden betrekking op het in contact brengen van mensen en organisaties aan beide zijden van de grens. Dankzij **Besturen met de burens** trad het overheidspersoneel uit de drie provincies met elkaar in dialoog over bijvoorbeeld milieu, ruimtelijke ordening of personeelsbeleid. **Scholen aan de Schelde** bracht directeurs, docenten en leerlingen van scholen aan beide zijden van de grens met elkaar in contact om op die manier structurele duurzame samenwerkingsverbanden tot stand te brengen. **Grensbewoners en grensoverschrijdende zorgverlening** zette verschillende mutualiteiten rond de tafel voor de realisatie van een 'éénloketfunctie' betreffende de ziektekostenproblematiek. Dit loket heeft volgende website: 'www.euregiozorgloket.nl'.



Muskusrattenbestrijding Euregio Scheldemond

Door het project **Muskusrattenbestrijding Euregio Scheldemond** is een systematische en gecoördineerde muskusrat-tenbestrijding in de grenszone op punt gesteld. Bovendien voerden de partners een studie uit naar de meest efficiënte bestrijdingsmethode. Het project zorgde voor een beheersing van de rattenpopulatie waardoor de schade aan dijken en grachten gereduceerd wordt.

Het project **Structurering grensoverschrijdend veiligheidsbeleid** had als doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van de openbare orde, de rampenbestrijding en de openbare veiligheid verder uit te bouwen en te structureren.

Een project dat zich meer in de welzijnssfeer situeerde was het project **Arbeidsrehabilitatie en arbeidszorg**. Het project richtte zich op de uitwisseling en versterking van de deskundigheid op het terrein van de kortdurende therapie enerzijds en de rehabilitatie van cliënten in de geestelijke gezondheidszorg anderzijds. Ook **Inspraak over bruggen** is in die hoek onder te brengen. Het hoofddoel van het project was het bevorderen van maatschappelijke integratie (emancipatie en volwaardig burgerschap) van jongeren en volwassenen met een verstandelijke handicap. Om dit doel te bereiken werden cursussen aangeboden en werden uitwisselingsdagen georganiseerd.

Om ook de burgers zelf meer te betrekken bij het INTERREG-programma en de grensoverschrijdende samenwerking besliste het Comité van Toezicht tot het opstarten van het **Over de grens van mens tot mens**-project. Het betrof een kaderproject waarbinnen kleinschalige acties konden goedgekeurd worden. De drempel van 50.000 euro lag voor veel kleine organisaties te hoog en daarom werd binnen dit project de mogelijkheid geboden om acties vanaf 5.000 euro in te dienen. Dit was van bij het begin een heel groot succes. In die mate zelfs dat al snel een tweede 'Over de grens van mens tot mens'-project moest opgestart worden. In totaal werden binnen beide kaderprojecten 29 kleinschalige acties uitgevoerd.

Er zal een aparte brochure worden uitgegeven over deze 'Over de grens van mens tot mens'-projecten.

Leden Comité van Toezicht INTERREG II Euregio Scheldemon

(december '00)

De heer L. Coppoolse
*Bestendig Gedeputeerde provincie Zeeland
(voorzitter 2000)*

Postbus 6001
NL-4330 LA Middelburg

De heer J. Durnez
Bestendig Gedeputeerde provincie West-Vlaanderen

Kon. Leopold III-laan 41
B-8200 Sint-Andries - Brugge

De heer M. De Buck
Bestendig Gedeputeerde provincie Oost-Vlaanderen

Gouvernementstraat 1
B-9000 Gent

De heer J. Van Oel
*Commissie van de EG, DG XVI en
Regionaal Beleid*

Pater de Dekenstraat 23
B-1040 Brussel

De heer H. Laine
Commissie van de EG, DG V

Wetstraat 200
B-1049 Brussel

De heer P. Willems
Kabinet Vlaamse Minister-President

Martelaarsplein 19
B-1000 Brussel

De heer M. Van den Bergh
Kabinet Vlaamse Minister van Economie

Kreupelenstraat 2
B-1000 Brussel

Mevrouw M. Houben
*Kabinet Vlaamse Minister van
Tewerkstelling*

Gallileilaan 5, bus 4
B-1030 Brussel

De heer M. De Frenne
*Vlaamse Gemeenschap - Administratie
afdeling Europa Werkgelegenheid*

Markiesstraat 1
B-1000 Brussel

De heer F. Evens
*Vlaamse Gemeenschap - Administratie
Buitenlands Beleid*

Boudewijnlaan 30
B-1000 Brussel

Mevrouw C. Costermans
*Vlaamse Gemeenschap - Administratie
Werkgelegenheid*

Markiesstraat 1
B-1000 Brussel

De heer R. Van der Gugten
Nederlands Ministerie Economische Zaken

Langhoven 80
NL-6721 SJ Bennekom

De heer J. Bongers
Nederlands Ministerie Economische Zaken

Postbus 29013
NL-3001 GA Rotterdam

De heer W.A.J. Kerpel
Nederlands Ministerie Economische Zaken

Postbus 29013
NL-3001 GA Rotterdam

De heer J. Van Baal
*Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid*

Postbus 90801
NL-2509 LV Den Haag

De heer J.M.L. Mooren
Benelux Economische Unie

Regentschapstraat 39
B-1000 Brussel

De heer J. Coens
Schepen Gemeente Damme

Bruggesteenweg 14
B-8340 Damme-Sijsele

De heer H. Rollier
Burgemeester Gemeente Stekene

Molenbergstraat 73
B-9190 Stekene

De heer A. Kessen
Burgemeester Gemeente Hulst

Postbus 49
NL-4560 AA Hulst

De heer F. De Haan
Arbeidsvoorziening Zeeland

Postbus 221
NL-4330 AE Middelburg

De heer L. De Craemer
Gemeentekrediet van België

Pachecolaan 44
B-1000 Brussel

De heer H. De Pauw
*Directeur Dienst Externe Betrekkingen
provincie Oost-Vlaanderen*

Gouvernementstraat 1
B-9000 Gent

Mevrouw R. Vantieghem
*Directeur Dienst Externe Relaties provin-
cie West-Vlaanderen*

Kon. Leopold III-laan 41
B-8200 Sint-Andries - Brugge

De heer W. Blondeel
Directie Welzijn, Economie en Bestuur

Postbus 153
NL-4330 AD Middelburg

De heer K. De Boever
Directie Externe Betrekkingen

Gouvernementstraat 1
B-9000 Gent

De heer P. Filius
Directie Economische Zaken en Onderwijs

Postbus 153
NL-4330 AD Middelburg

De heer A. van Trig
Secretaris Euregio Scheldemon

Gouvernementstraat 1
B-9000 Gent

De heer B. de Kort
Secretariaat Euregio Scheldemon

Gouvernementstraat 1
B-9000 Gent

Mevrouw B. Dufour
Secretariaat Euregio Scheldemon

Gouvernementstraat 1
B-9000 Gent

Mevrouw K. Gevaert
Secretariaat Euregio Scheldemon

Gouvernementstraat 1
B-9000 Gent

Mevrouw E. Piqueur
Secretariaat Euregio Scheldemon

Gouvernementstraat 1
B-9000 Gent



Colofon

INLICHTINGEN

Secretariaat Euregio Scheldemond
Gouvernementstraat 1
B-9000 Gent
tel. (32) (0)9/223 88 47
fax (32) (0)9/233 63 21
e-mail:
euregio.scheldemond@oost-vlaanderen.be
website:
www.euregioscheldemond.be



WERKTEN MEE

Annelies Christiaen
Bram de Kort
Tom Deliveyne
Birgit Dufour
Kaatje Gevaert
An Meire
Els Piqueur
André van Trigt

REALISATIE

Aanzet/Making Magazines
Blekersdijk 14
B-9000 Gent
tel. (32) (0)9/224 40 65



Fotografie:

- archief secretariaat Euregio Scheldemond
- Freddy Moerman
- archief Provincie West-Vlaanderen
- archief Vlaams Centrum Woonwagenwerk
- archief Loca Labora
- archief Stichting Evenementen Reynaert Historie
- archief Provincie Zeeland
- archief Stad Lokeren
- Daniël de Kievith
- archief Kamer van Koophandel Oost-Vlaanderen
- archief GOM Oost-Vlaanderen
- archief Provinciaal Proefcentrum
- archief Algemeen Belgisch Vlasverbond

*Deze publicatie werd mogelijk gemaakt
door een bijdrage uit het
Europese Fonds voor Regionale Ontwikkeling,
de Vlaamse Gemeenschap,
het Nederlandse Ministerie
van Economische Zaken en
de provincies Oost-Vlaanderen,
West-Vlaanderen en Zeeland.*

VERANTWOORDELIJK UITGEVER

André van Trigt
Gouvernementstraat 1
B-9000 Gent

